

Előfizetési díj:

Vidékire postán vagy helyben házhoz

hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak:

Osszor használt garmond sor 6 kr. ára
Helyedij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wellzele 22), Linssen
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyitlertéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A
„KELET”
politikai és közgazd. napilap
1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékre 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár, 1873. február 26.

× Igyekezünk tegnap egy pár érvt hozni fel a tulságos centralisatio veszélyességének bebizonyítására; a kérdés egy az állam minden erét átható intézmény körül forog, sokoldalúságánál fogva tehát könyvek számára képes anyagot szolgáltatni s ezért e lap szük hasábjain ma is csak néhányat ölelhetünk fel a sok érvből.

Kik a merev központosítás pártolói, önvédelmükre leghathatósabb érvként azon körülményt emelik ki, miszerint az állam erejének egész tulsúlyával sokkal szigorubban és pontosabban kormányoz s így bátran hivatkoznak az állam által kezelt ügyek katonás vezetésére. Ez állításban annyi való, hogy a kormány az ország legderekabb embereiből lévén összeállítva, észszerűség és pontosság tekintetében rendszerint felülmúlja az atyafiság, komaság útján beválasztott nagyhast, de üres fejű megyei tisztviselőt. Honnan azonban a példa van merítve, oly ügyek intézése forog fen, hol vidéki, specialis viszonyokkal az államhiva-

talnok nem bibelődik s azon rendelet mellett erély és tanulmány, mit hivatali székébe a kormánytól magával hozott, nem ütközik minden lépten-nyomon a küldőtől nem ismert saját-szerű viszonyokba. Nincs kormány, mely egy messze terjedő ország legkisebb zugának belviszonyait oly pontosan ismerje, hogy annak ügyigazgatását az arra legalkalmasabb egyénre bizza, de másfelől olyan kormány sincs, mely például Pestről a számos ezer között brassói tisztviselőit is kellőleg ellenőrizni tudja. A megye az, mely legjobban érzi saját-szerű szükségét s így annak kielégítésére a legjobb módot keresi fel, a szükség sarkalja mindarra, mit tesz, önmaga bünhődik azért, mit hibázott, míg centralizált országban ellenkezőleg van; természetesen itt már a vidéki politikuskok felfogása szerepel, mi bizonyára hibásabb az állam derék férfiaiánál, de az mégis csak igaz marad, hogy csak azon orvos segít a betegnek, ki a bajt ismeri és ez végre is a megye. A mint nem lehet képzelni, hogy egy családot a megye helyesen kormányozzon, ép ugy feltehetők a botlások a családhoz sokban hasonló megyében az állam által kormányozva. Biróság, rendőség, finánczság, katonaság szervezésére és kormányzására az állam igen alkalmas, mert ezek egy részről egy szerves egészet kell hogy képezzenek, másfelől teendőiket nem módosítják vidéki viszonyok, e testületek minden tagjára nézve egy törvény vagy rendelet az irányadó, miért is annak végrehajtása könnyen ellenőrizhető is. Vannak tehát ügyek, melyek centralisatioja elkerülhetetlen, sőt üdvös is, de ezek jól megkülönböztetendők az önkormányzat körébe tartozóktól.

S ez utóbbi sorokkal egyszersmind azoknak is megfeleltünk, kik netalán megütődének azon, hogy az önkormányzatot védjük mi jobboldaliak, kik 65 óta több irányban centralistius törekvésekkel tanúsítottunk. Mit a Deák-párt centralisált, annak összpontosítását az észszerű parlamentarismus követelte, oly ügyek voltak, melyek általános törvények uralma alatt állanak, hol a szerves egység elkerülhetetlen s hol a megye eljárásában hanyagabb és pontatlanabb, mint az országgyűléstől ellenőrzött kormány.

A mi pedig felvett tárgyunkat, a központosítást illeti, roppant hibája a többek közt e kormány-alkotnak az, hogy kiirtja a polgárokból a közügy iránti érdekeltséget. Az egész alkotmányt a népre fekteti ugyan, a követválasztáskor megköveteli minden polgártól, hogy

mindenható biróként döntő ítéletet mondjon a legbonyolultabb politikai kérdés felett, ha azonban az ítéletet kimondotta, a központra viszi a polgár szeme elől a kormányzás műhelyét, hogy soha meg se ismerhessék azt, mire nézve szavazatukkal határoztak. Ha megköveteljük az állam polgárától, hogy a nagy politikust játsza a szavazáskor, jártassuk lehetőleg politikai iskolába, mert a tudatlanság és közönyösség itt felette veszélyesebb, mint bármely más körülmények között. Nevelni kell a népet a politikában, kormányozza a megyében, városban, községben önmagát. Oltunk függetlenségi érzetet és az állami ügyek iránt érdekeltséget az állam tagjaiba s lehetőleg az egyesek által hajtjuk végre, mit az állam gyámkodásától vár; mert jól meg kell jegyeznünk, hogy modern államban nem a kormány, hanem az egyesek boldogítják a társadalmat.

— A hivatalos lapban a következő királyi kéziratokat olvassuk:

Kedves gróf Andrássy!

A közös ügyek tárgyalása czéljából a birodalmi tanács által, az ott képviselt királyságokat s többi országokat illetőleg az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény értelmében, valamint a magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. értelmében 1873. évre megválasztandó delegatiókat, a másolatban mellékelt kézirataimmal folyó évi ápril hó 2-kára Bécsbe összehívandóknak találtam s megbízom önt, hogy az illető előterjesztések bemutatása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1873. évi február hó 21-én.

Ferencz József s. k.

Andrássy s. k.

Kedves miniszterelnököm Szlávy!

A közösügyek tárgyalása czéljából a magyar országgyűlés által az 1867. XII. t. cz. értelmében valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december 21-én kelt ottani törvény értelmében 1873. évre megválasztandó delegatiókat a részükre törvényileg fentartott teendők végzésére f. évi ápril hó 2-ára Bécsbe összehívandóknak találok.

Midőn ehhez képest közösügyi miniszteriumomat egyuttal alkotmány-szerű előterjesztéseik bemutatására, utasítom, megbízom önt, hogy a bizottsági tagok megválasztása s egybehívása végett a szükséges intézkedéseket megtegye.

Kelt Bécsben, 1873. évi február hó 21-én.

Ferencz József s. k.

Szlávy s. k.

Ugyanily tartalmu kéziratot kapott Auer-sperg herczeg is.

„KELET” TÁRCZÁJA.

Mária Therézia mint anya.

II.

□ 1765 nyarán az udvar Innsbruckba utazott. Aug. 18-án Ferencz császár, midőn a színházból hazatért, szélütés által érve hirtelen halállal mult ki. E csapás mély gyászba ejté az egész uralkodói családot s a lesújtott özvegy királyné e miatt egész tavaszig kénytelen volt elhalasztani kedvencz leányának eljegyzését. 1766 apr. 2-án történt meg az eljegyzés; Albert herczeg fényes kitüntetésekkel — egyebek közt az aranygyapjas és sz. István renddel — lón elhalmozva, Krisztina főherczegnő pedig a 100 000 forinton felül, mely mindenik főherczegnőnek hozományul rendeltetett, még négy milliónyi külön hozományt kapott birtokokban és készpénzben. A birtokok között foglalt helyet a magyarországi Bélye és Ráczkeve s Teschen herczegség, melynek minden jövedelme Krisztinára s örökösire ruháztatott át. Még addig egy osztrák főherczegnő sem kapott ily nagyértékű hozományt. Ezen felül Albert Magyarország helytartójává neveztetett ki s így az addig rang és vagyon nélküli herczeg a birodalom első hivatalnoksa s Európa leggazdagabb földbirtokosainak egyike lón.

Az ifjú fényes udvartartást rendezett be Pozsonyban. Mária Therezia ezután sem szünt meg új életviszonyok közé jutott kedvenceinek gyámolítását.

sára lenni gazdag tapasztalataival. Utasítá őt, miként viselje magát helytartónak magas állásában s őt midőn Krisztina egy ifjú nő egész gyöngédségével férje irányában követendő magatartására nézve tanácsot kért anyjától, Mária Theresia egy levelet intézett hozzá, mely annyi finom érzésről tanuskodik, hogy önkénytelenül is tiszteletre indit bennünket a fejedelemső jelleme és elméje iránt. A levél franczia szövegének hű fordításába következőleg hangzik:

„Szeretett leányom! Óhajtod, hogy jövő helyettedre nézve tanácsot adjak neked. Sok könyv foglalkozik e tárggyal és én nem akarom ismétlni, a mit azok mondanak. Tudod, hogy mi nők alá vagyunk vetve férjeinknek, hogy engedelmisséggel tartozunk nekik s minden törekvésünket oda kell irányoznunk, hogy hasznokra legyünk, hogy atyákká és barátainkká tegyük őket. Ha vannak is, fájdalom, az ellenkezőnek példái, én még sem oldozhatlak fel kötelességed alól. Te vonzalomtól mentél férjhez, ismered férjedet s okod van reményleni oly boldogságot, a minő csak létezik e földön. Igyekezél ezen isteni áldást keresztényi életmód által megérdemelni. Adj példát másoknak jó cselekedetid, jámborságod s rendes magaviseleted által. Meg vagyok győződve róla, hogy tenni fogod ezt. Különösen figyelmeztetlek arra is, hogy a férjed iránti gyöngéd szeretetben ne essél oly tulságba, hogy terhére válj. Mi sem oly kényes, mint e szikla; hajótörést szenvednek rajta a leggyöngédebb s legerényeseb nők s azok is, kik vonzalomtól mennek férjhez. Tartózkodjál a legártatlanabb enyelgéstől is s arra irányozd törekvésedet, hogy ő kívánja és keresse azt. Minél több szabadságot engedsz férjednek, nem alkalmatlanokdva neki s nem követelve gyöngéd figyeimet, annál szeretetreméltóbbnak fog találni.

Kiváló gondot fordíts arra, hogy mindig ugyanazon kedélyhangulatot, szívéllyességet s előzékenységet tálálj nálad. Igyekezzél őt mulattatni s foglalkoztatni, hogy ne vágyódjék máshova. Soha se engedj helyet szivedben a gyanúnak, minél inkább nyilvánított ezáltal érzelmeidet s bizodalmat, annál jobban fog hozzád ragaszkodni. A házasságot minden boldogsága a kölcsönös bizalomban és szívéllyességben rejlik. A mámoros szerelm hamar elenyézik; egymást becsülni, egymásnak hasznára lenni kell megszoknotok. Tartózkodjál a férjed iránti féltékenységtől, mert ez elidegenitené őt. E tárgy fölött még tréflárod sem szabad, mert a tréfából szemrehányás és bosszúság támad, az élet ingere s a becsülés elenyézik s idegenkedés lép helyére.

Minő boldogság, mindig egy szeretetreméltó hitvessal lenni, ki férjének örömet szerezni, őt mulattatni és vigasztalni törekszik. Ki ezt kezdettől fogva nem teszi, érezni fogja a káros hatást. Ily magatartás mellett minden házasság szerencsés lenne; mert minden a nőtől függ, neki kell a helyes utat megtalálni s férje becsülését és bizalmát kinyerni. Helyzeted e tekintetben épen oly kényes, mint az enyém volt. Soha se éreztesd felsőbbiségedet (superioritá); a kacérság és hiuság neked sincs megengedve. Egy házas nőnél semmi sem közönyös, minden fontossággal bír. Öltözködjél mindig egyszerűen. Férjedet kívül egy megbízottad se legyen; e tekintetben még magamra nézve sem teszek kivételt, ne hogy bizalmas közleményekhez szoktassalak. Elég eszed van, ha boldogságodra akarod azt használni, annyival inkább, mert férjed jelleme és magatartására nézve egészen nyugodt lehetsz, ha csak te magad nem zavarod meg e szerencsés viszonyt.

Rend az időben és háztartásban lelke a nyugalmas, boldog életnek. Oly rendről szölok, amely

férjed akaratával összeegyeztethető. Mi sem akadályozzon titeket abban, hogy erre nézve megegyezetek. Áldozzál fel mindent, ha arról van szó, hogy teljesésére legyél, vagy akaratját teljesítsd. Egyszerűen engedelmeskedned kell, ha nézettedet s megjegyzéseidet szendén és jószággal előadod. Mi sem könnyebb ennél, ha valóban szeretünk s ismerjük kötelességeinket. A világon ez az egyetlen eszköze a boldogság és nyugalomnak.

Ha férjed mindig avval lát foglalkozni, hogy boldogságát szívéllyesség által megalapítsad; ha arra törekszel, hogy nálad magát boldogabbnak s nyugalmasabbnak érezze, mint másutt, akkor számíthatsz arra, hogy őt állandóan le fogod bilincselni. De ennek magától kell jönni, ezt nem szabad erőszakolni. Rút s idős nők gyakran keltettek fel heves szenvedélyt ügyességök s vonzó magaviseletök által, mig e tulajdonságok hiányában a legszebb nők is elhanyagoltatnak. Udvardnál soha se túrj meg kétértelmű beszédek (des discours équivoques) vagy pletykáldozást. Igyekezzél a dolgokat azonnal kitisztázni. Ezáltal el fogod a rossz nyelveket távolítani körödből. Minden alkalommal oda törekedjél, hogy az erőnynek igazat adj, s kerülj azok társaságát, kik másképpen gondolkodnak stb.

Alig találjuk meg egy példáját annak, hogy valamely uralkodó, kinek szellemét birodalmának nagy kérdései foglalkják el, enynyi fogékonyságot örvölt volna meg a szív beasó élete iránt. A melegség és erkölcsi erő, mely egy ily levélből kisugárzik, jótékonyan, fölemelőleg hat reánk, s egyszerűsmind érthetővé teszi azon varázst is, melylyel a fejedelmi hölgy minden gyűlöletet s irigységet leküzdzeni s egész környezete fölött uralkodni tudott.

Fedezetkép 1.969,674 frl vétetik fel.

Vesztegetézetekre előirányoztatott 43,690 frt, a bizottság megszavazására ajánlja. Ez és a fennebbi tételek mind a bizottság javaslata szerint szavaztatnak meg.

Megszavaztatott rév- és tengerparti egészségügyre 103,549 frt, fedezetre 37,000 frt, pesti zálogházra 150,500 frt, fedezetkép szintén 150,500 frt, a bányailétekek czimén fedezetnek 70,707 frt, alapok, alapítványok és különféle bevételek czimén 27,940 frt, nyugdíjakra 123,055 frt; a rendkívüli szükségletnél állandó kézműipar kiállítására 3000 frt.

Az álladalmi lötenyész intézetek rendkívüli szükséglete czim alatt: tenyészanyag és vérlovak megvásárlására 60,000 frt. Építkezésekre a ménes gazdaságoknál 80,000 frt. A világi kiállításra kiállítandó lovak és szarvasmarhák költségeire 14,000 frt. Az Erdélyben szervezendő ménes részére a pénzügyminiszteriumtól átveendő fogarasi uradalom bérrendezésére kért 60,000 frt. Vesztegetézetek: épületek átalakítására 10,000 frt. A pesti állatgyógyintézet rendkívüli kiadásaira 1600 frt. Táviradókra 150,000 frt. Rev és tengerparti egészségügy czimén 8700 frt. A posta és táviradók építésére 250,000 frt.

— A hivatalos lapban olvassuk: Közhírré tétetik, hogy a telekkönyvi helyszínelés Erdélyben: a megyesi kir. tszékhez tartozó bolkási k. jbiróság különben Küküllőmegyébe fekvő minden községeiben;

ugyancsak a megyesi tszék kerületéhez tartozó erzsébetvárosi jbirósághoz Küküllőmegyéből beosztott Domád, Szász-Ernye, Fütelke, Gyákos, Hőndorf, Jövedics, Kis-Szöllös, Kumd, Magyaros, Oláh-Szent-László, Oláh-Solymos, Somogyom, Szász-Almás, Szász-Sz.-László, Szász Szentivány, Széna-verős és Zágó községekben;

a segesvári kir. tszék és jbirósághoz csatolt küküllőmegyei Hétur Pipe, Szász-Nádas, Czikmántor, Kis és Nagy-Bun községekben;

az udvarhelyi kir. tszékhez tartozó székelykereszturi jbirósághoz csatolt szintén küküllőmegyei Oláh-Andrásfalva, Oláh-Hideg ut. Oláh-Zsákd és Sárd községekben.

a nagy-szebeni kir. tszékhez tartozó ujegyházi kir. jbirósághoz csatolt székelyvárosi Wurpod községben; végre

ugyancsak a nagy-szebeni tszékhez tartozó szász-sebesi kir. jbirósághoz csatolt, különben Alsó-Fehérmegyében fekvő Kákova, Kutfalva, Szászcsor, Sebeshely, Kápolna, Laáz és Sugság községekben;

a folyó évi martius és rá következő hónapokban folytatólagosan meg fog kezdeni.

Felszólíttatik azért minden, ki a megnevezett községekben fekvő javakat bir, hogy a tkvi helyszínelésnél jogai megővése végett vagy személyesen vagy meghatalmazottja által megjelenni el ne mulassza, különben a helyszínelő bizottmány az 1867. nov. 8. kelt, 2784. sz. igazságügyministeri rendelet 13. §-a értelmében a kimaradó fél községe és veszélyére hivatalból fog képviselőt kinevezni, és a szükséges tárgyalásokat azzal megtartani.

Kelt Kolozsvárrt, febr. 12. 1873.

Erdélyi kir. tkvi igazgatóság.

A Királyföld rendezéséről

szóló törvényjavaslat, a mint az a belügyminister által a ministertanácsnak előterjesztetett, így hangzik:

A királyföldi törvényhatóságok rendezéséről.

I. fejezet. 1. §. A királyföldön jelenleg létező és törvényhatósági jogot gyakorló székek és vidékek névszerint Köhalom, Medgyes, Nagysink, Segesvár, Szászsebes, Szászváros, Szeben, Szerdahely és Ujegyház székek, Besztercze és Brassó vidékek jelenlegi kiterjedésükben ezentul is önálló törvényhatóságot képeznek.

2. §. A királyföldön létező szabad kir. városok névszerint Besztercze, Brassó, Medgyes, Nagyszeben, Segesvár, Szászsebes és Szászváros jövőre is azon székek vagy vidékek képeznek egy törvényhatóságot, melynek területén fekszenek.

3. §. Mindegyik királyföldi törvényhatóság élén a székszpán áll, ki minden törvényhatóságban az 1870. XLII. törvényekben körülírt főispáni jogokat gyakorolja.

A székszpán mellé kellő számú segédszemélyzet adandó.

4. §. A királyföldi székek- s vidékekre a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. XLII. törvények következő módosításokkal terjesztetik ki:

5. §. A törvényhatóságok képviselő, a most említett törvények 19. §-a szerint alakítandó bizottság összes tagjainak száma oly módon állapítandó meg, hogy rendszerint minden ötszáz lakosra egy bizottsági tag essék; a bizottság összes tagjainak száma azonban negyvennél kevesebb és százhusznál több nem lehet.

6. §. A törvényhatósági bizottsági tagok s a városok és a törvényhatóságok többi részei közt következőleg osztatnak fel: Székben, Nagyszeben, Brassó szabad királyi városokra esik a bizottság összes tagjainak fele; Szászváros székekben, valamint Besztercze vidékben a hasonló szabad királyi városok mindegyikére a bizottság összes tagjainak két ötöde;

Köhalom, Nagysink, Szerdahely és Ujegyház székekben a hasonló városok mindegyikére a bizottság összes tagjainak egy ötöde.

A bizottság többi tagjai a tvhatóság egyéb részei közt osztandók fel.

7. §. Minden törvényhatóság a központi árvaszék tagjainak számát, valamint 1870. XLII. törvények IV. fejezetében elősorolt tisztviselőknek megfelelő közegeket, azok létszámát, hatáskörét az idézett tvczikk 91. §-ában megszabott módon alkotandó szabályrendelettel határozza meg.

A törvényhatóság első tisztviselőjének azonban az alispánéval egyenlő hatáskör adandó.

8. §. A királyföldön létező sz. kir. városok az 1871. XVIII. t. czikknek a rendezett tanácsú városokra vonatkozó határozatai szerint rendezetnek.

Az idézett tvczikk 24., 25., 26. és 65. §§-ban, ugyisint a VIII. fejezetben szabályzott ügyekre nézve azonban e kir. városok, az illető szék — vagy vidék hatósága alól kivételt, közvetlen a belügyminiszter hatósága alá helyeztetnek.

9. §. A királyföldi sz. kir. városok az illető székek — vagy vidékek, melybe be vannak keblezve, egyidejűleg szervezendők.

10. §. Mig a királyföld ujászervezése be nem fejeztetett, az 1. §-ban érintett törvényhatóságok közül többen egy törvényhatósággá egyesülhetnek a belügyminiszter jóváhagyása mellett, ki az egyesülést az országgyűlésnek utólag bejelenti.

A szervezés befejezte után azonban a tvhatóságok területén változás csak tvhozás útján történhetik.

(Vége következik.)

Zichy József gr.

földmívelés- ipar- és kereskedelmi minister beosztása a képviselőház febr. 21-iki ülésén.

(Folytatás.)

Van még egy tényező, melynek úgy hiszem fontosságát tagadni senki sem fogja, és ez a gazdaság mellék ágának okszerű fejlesztése s terjesztése, mely a szakiskolákon kívül különösen a vándortanítók intézménye által érhető el s már is mondhatni, hogy ez irányban az eddigi tapasztalatok és eredmények oly kielégítőek, hogy sajnálattal kell constátálnom, miszerint ép ez irányban hoztattak törvényjavaslatba.

Önként merült itt fel a mezőgazdasági fejlődés másik erős factora, a társulás vagy is a egyesülési működés. E téren az országos gazdasági egyesület erőlyes, kiható és üdvös működését nem is említve — meg volna az alap számos, majd valamennyi megyére terjedő gazdasági egyleteinkben, ha működésük összhangzó, tervszerű s ebből folyólag elégséges eredményes volna. (Helyeslés.)

Itt aligha működhetik a kormány másként, mint buzdítólag, s a működés ezen nemét ohajtom én is alkalmazni; ohajtom pedig megkísérteni azon irányban, hogy némi anyagi támogatásban részesüljenek okszerű, de csupán maguk ereje által el nem érhető céljaikban; ohajtom folytatni azt azon májodellődom Gorove István tisztelt képviselőtársam által néhány évvel ezelőtt máj megkezdett módon, hogy országos gyűléseken együttesen megállapított program szerint korszerű működést fejtsenek ki az egyletek, melyek felvirágzásától függ legelső sorban az egész ország jóléte. (Tetszés.)

Nem akarván kitérni a gazdaság minden egyes ágára s csak nagyjából ohajtván jelezni az irányt, melyben a majdan megszavazott költségvetést felhasználandónak vélem; csak egy ágát emelem még ki gazdasági működésünknek, melyre a kormánynak kiválóan van befolyása, s ez a lötenyészítés. (Halljuk) Tisztelt elődöm több évi előterjesztéseiből sokkal ismeretesebb ez ügy. semhogy ennek részletesebb fejtegetésére kellene bocsátkoznom. Sokkal inkább átgondolt, tervszerű és bátran mondhatom — eredményteljesebb az egész intézmény, semhogy további kezelésére nézve eltérő nézeteket lehetne szándékom vallani. Sőt a mostani kezelés oly helyesnek látszik hogy hasonló módon való folytatását annál inkább tarthatom kötelességemnek, merr újabb időben mindinkább előtérbe lépett azon irány, mely mire én főszult fektetek — erősebb munkalovakkal iparkodik az országot ellátni, az okszerű tenyésztés jótéteményeiben pedig a haza minden vidékét lehetőleg részeltetni. Meg kell még emlékeznem itt állattenyésztésünk egyik igen veszélyes ellenségeről is, a keleti marhavészről (Halljuk!) Ugy hiszem, hogy ennek elfojtására czélzó intézkedések nálunk mindaddig egyik vagy másik irányban tökéletlenek fognak maradni, mig törvény útján a kellő egyöntetűség és szabályosság nem hozatik be s ezért szándékom erre nézve mielebb törvényjavaslatot terjesztetni a t. ház elé. (Helyeslés.) Kész továbbá, mint a t. ház elődóm jelentéséből is már értesült, az erdszeti és a bányatörvényjavaslat, és egy korszerű mezei rendőrségi törvényre is már gyűjtetnek az adatok. (Általános élénk helyeslés.)

Szintoly keveset kell mondanom a földtani és a statisztikai hivatalra nézve. Mindkettő tudományos intézet, mely mindinkább iparkodik megfelelni hivatásának; az utóbira nézve, mely létezésének már igen látható, a jelen budgetvitában is sürűen használt jelét adta, csak meg kell jegyeznem, hogy jelen szövegben csak a t. ház elnökének beszámolója van.

szükséges továbbá, miszerint a statisztikai hivatal az adatgyűjtésben és anyagszolgáltatásban ne függjön merőn azon közegek kénye kedvtől, melyekhez az iránt fordul.

Erre nézve szintén törekedni fogok a statisztikai adatok pontos s idejekorán való beküldését biztosító törvényjavaslatot terjesztetni a t. ház elé.

A posta s táviradók illetőleg folytonos volt a törekvés elődóm alatt is mindkettőt tökéletesíteni és emelni. Azt hiszem, más uton én sem haladhatok, de mert a táviradók és posta ép úgy, mint előbb a szállító vállalatokról volt szerencsém említeni, a közszolgáltatásra vannak, természetesen, hogy azon körülmény miatt, hogy az állam kezeli, nem eshetnek más szempontok alá s velők szemben ép azon követelmények formulázhatók, mint bármely hasonló magán üzlet iránt. (Helyeslés)

E követelményeknek megfelelni: a lehető legpontosabb szolgáltatásról gondoskodni, a netán előforduló visszaéléseket ssigoruan megbüntetni a kormány feladata.

Áttérek már most a rév- és a tengerparti administrtiora, melyet ujja szervezni, úgy szólván ujja alkotni s eddig közvetlenül intézni magamnak volt szerencsém (Halljuk!)

A mint a t. ház a részletes tárgyalás folyamában erről meg fog győződni, a pénzügyi bizottság a rendes szolgálatra előirányzott összeget változtatlanul véli megszavazandónak, e helyütt csak megemlíteném tartom, miszerint a szigorú takarékság elve tengeri hajózásunk érdekeit nem tévesztette szemem elől és hogy — midőn egyetmást egyelőre elejtettem, minek létesítése kívánatos volna — azért a pénzügyi viszonyainkhoz mért összeg keretén belől némi hasznosat remélünk hajózásunk és tengeri kereskedelmünk érdekében eszközölhetni a mulhatlanul szükségesen feldl.

És valóban itt ily érdekekről van szó, melynek elhanyagolása megbocsáthatatlan hiba volna. (Helyeslés.)

Midőn milliókat áldozunk, hogy tengerpartunkat az ország belsejével vasutak által összekössük, és hogy az országnak Fiumében nagy és a szükség igényeinek megfelelő kikötője épüljön, akkor a kormányzat körében arra kell használni minden rendelkezésre álló eszközt, hogy mindezen beruházások készszerűen ne találják tengerészetiünket.

Igaz ugyan, hogy a kikötő rakpartjaihoz ért vagyonok ott bizonyára fognak találni hajókat; de érdeklünkben van, hogy e forgalomból, hogy magából a szállításból is minmagunknak jusszon az országlányrész (Általános helyeslés) Nemcsak a kivitelenek akarunk új utat biztosítani, de akarunk mindig rendelkezésünkre álló tengerészetet is. (Élénk tetszés)

És tagadni nem lehet, hogy ennek több mint alapja már meg van, a kis és nagy parthajózást t. i. a gibraltari szoroson innenit mőlözve, van 167 hosszú járatu hajónk, melyek a világ minden tengerén megfordulnak és sürűn látogatják főképpen az angol partokat és a fekete tenger kikötőit, hol tengerészetünk jó hírnévre tett szert. Saját kikötőinkbe igaz — ritkán térnek vissza, mert az anyaországgal még egybe nem kötött tengerpartunk nem adhat nekik, mint szállítási; de meg vannak és szereznek a a külső országok kereskedésének szolgálatában, bizonyosságul annak, hogy tengerpartunkon nem hiányzik a vállalkozói szellem, mely majdan gyümölcsöztetni fogja a vasutakban és kikötőkben tett investitiókat. (Élénk tetszés.)

Csekély bizonyára jelen tengerészetünk, ha azt a nagy tengerész nemzetek flottáihoz mérjük; de elég kezdetnek és mondhatni aránylag cabotaget őrő 222 hajó, főleg pedig a 167 hosszú járatu hajó sok is, ha vesszük, hogy Ausztriának vasutai, kikötőépítései s anynyi ápolás és támogatás daczára, sines több 416 hosszújáratu vitorlás hajónál. — És munkás kézben sines hiány; a magyar-horvát tengerpartot 70—80 ezer ember lakja, kik közül 4—5000 folyvást a tengeren találja keresetét; edzett, munkagyőző, általános keresett, becsült és derék tengerészek ezek. Elég arra utalnom, hogy az osztrák-magyar sarkexpeditio legénysége majdnem kivétel nélkül a Quarnero bator fiaiból áll.

(Vége köv.)

BELFÖLD.

Szamosújvár febr. 24-én 1873

Városunk a közel mult napokban ünnepies szint öltött magára, főutcáján sürű mozgás volt látható, lakosainak arczaín a várakozás látszott.

Ugyanis folyó hó 21-én délutáni órákban volt megérkezendő a szamosújvári görög kath. egyház megye nem rég kinevezett püspöke Pável Mihály úr ö mőtósága. Már délután mindjárt a püspöki lak előtti tér zsufolva megtelt, mindenki ohajtott látni és hallani az elárult egyházmegye új fejét, kihez — mint még élte derekán levő főpásztorhoz — a honfiak a legvérmesebb, multjának megfelelő reményeket kötnék. — Négy óraker fogyházunk harangjai megszólaltak és jelezék a püspök közleledtét. A kocsi hosszú sora a széplaki hegy alatt megállapodott, hol a káptalan küldötte Serbán kanonok ur üdvözölte, lejjebb a városi tisztikar élén a városi polgármester ur mondott ö mőtóságának „Isten hozott“ at mint városunk régen várt polgárait. A körmenet 20—25 órából álló sor most

városunkba robogott a „se tréasca“-k és „élen“-ek hangjai közt, és megállott a püspöki lak előtt, hol kocsiából a főpásztor kilépvén a kápolna ajtajánál az ált.ános helyettnök Anderkó ur fogadta, és örmét fejezé ki a felett, hogy a majd 4 év óta megüresedett szék ö méltóságában méltó főpásztort nyert, ki válaszában kiemelé, hogy a nagy kötelemek tudatával bir, melyek rá mint püspökre várakoznak, de ezeket könnyebbé teszi azon gondolat, hogy a képtalan és papság töle segélyüket meg nem vonandják. A kápol ában végzett szokásos ima után lakában fogadta a görög kath. papság hodolatát, a tisztikar szerencsekívánatait, az örmény papság, és tanárikar üdvözlétét élükön az örmény kath. plébános és esperessel, ki — mint mondják — remek latin nyelven adott kifejezést érzelmeinek.

A mármarmosmegyei vendégeket, kik igen számosan kísérek a püspököt uj székhelyére, városi polgáraink a legszívesebb fogadtatásban részesíték, és örvendtek, ha egyegy vendéget szerény lakaikba befogadhattak.

Következő nap szintén harangok zugása közt megérkezett Vancsa János balászfalvi érsek ur ö nagyméltósága is, ki a beiktatói tisztet magára vállalván a püspöki beiktatási ünnepélyt jelenlétével emelni kívánta, s ki polgármesterünk vendégszerető lakába szállván tisztelőinek szűnni nem akaró üdvkívánataira a legmelegebben válaszolt.

23-án felviradt a beiktatás napja, reggel 8-óraker vette kezdetét az isteni tisztelet, mely alatt a kinevezési és megerősítési okmányok felolvastattak. A beiktatás bevégeztével a városi vigarda terméi megnyitlta a kétszáz teritékű díszes ebédre, melyre a minden vallású és szertartásu papság, hivatali-karok teljes számmal meghivattak. A vendégek közt láttuk B. Szolnok-, Dobokamegye — es városunk főispánjait, egy szintén Dézs városa főhadnagyát Roth urat.

A toastok szlipjét maga a beiktatott főpásztor huzta fel, mint házigazdát a „Toast from the chair“ öt illette meg, a római pápát a felséges magyar apostoli királyt, felséges királyné-asszonyunkat, a felelős magyar kormány tagjait éltetvén, és hangsúlyozván a békés egyetértést, melyre országunknak oly nagy szüksége van, továbbá érsek ö nagyméltóságát köszöntvén fel, ki a hosszú út fáradsalmainak daczára jelenlétével tisztelőit megörvendtette. A második érsek ö nméltósága mondotta, éltetvén a püspököt, kit egykor mint fiát szeretett és most mint püspöktársát üdvözöl és most következett „longus ordo idem petentium...“

Méltán kiemelhetjük a báró Bánfi Dánielöt, melyben meglepő hasonlatokkal élvén az 1867 ki egyezést kikötőnek nevezte, melynek körén belől minden vallás és nemzetiség szabadon fejlődhetik, a nemzeti feltékenységet a bizalom ellenségesnek nevezvén, melynek méltó sorsa a száműzetés.

Kitörő éljenések követték városi főispánunk Filep Samunak a növendékpapságra tett felköszöntését. Polgármesterünk Placsintár Dávid a gör. kath. papságra emelt poharat, a szigorú logika deductióval; a lelkesült éljenek a toaszt sikerültét fényesen bizonyíták. Mármaros kir. törvényszéki ügyész pedig azon ohajának adott kifejezést, hogy valamint sikerült az uj püspöknek náluk Mármarmosmegyében 14 évi lelkeszkedése alatt a nemzetiségek közti bizalmat helyre állítani, az egyetértés foszlányait lelkiismeretesen összeszedni, sikerüljön ez most már magasabb hivatali körében is. Csinosan és érzéstelenesen szólottak még Koróján püspöki helyettnök, Pap László esperes és Muntyán urak, de ki is tudná elősorolni a sikerült toasztokat?

A társaság 6 óra körül szétoszlott, hogy majd 7 óraker a növendékpapság önképrő körének gyűlésén jelen lehessen. Az „Alexi Sincajana“ társulat elég eredményeket mutatott fel, s szívükből virágzását ohajtuk. A hallgatóságot meglepte az összhangzó ének és Cosbucu Leon növendékpapnak igen sikerült fuvola-játéka.

Ma az éreek eltávozott körükből s mi a távozó főpapnak és az uj püspöknek hosszú életet kívánunk. Lachesis a Párkák egyike fonja éltük fonálát hosszúra, hogy azeantani lehessenek a román nemzet emelkedésének és a nemzetiségek békés egyetvésének, hogy a hazának egy fia se keresen támpontot a hazánkivül, mert mint Kölcey mondja: „Isten egy szívnek egy keblet teremtett, ugy egy embernek egy hazát!“

Civis.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, febr. 26.

— Amade lemondására vonatkozólag még a következő részleteket közölhetjük. Midőn szombaton febr. 10-én a minisztertanács a király elébe terjeszté a cortes határozatát a tüzésrés szervezésére vonatkozólag, Amade így szóla Cordoba hadigyerhez: „En azt hiszem, hogy mindenekelőtt én volnék a spanyol hadsereg felelősség nélküli feje!“ A miniszterek erre egy szót sem válaszoltak, mire a király némán aláírta a határozatot, aztán így folytatta: „Uraim! ily körülmények között lehetetlen uralkodnom. Az igaztóságot meg kell szüntetni, a közrendet helyreállítani és a pénzügyet emelni. E programot csak akkor vihetem keresztül, ha con-

ratív kormányra támaszkodhatom. — Adhatnak-e kemilyent? — „Lehetetlen“ válaszolák egyhangúlag a miniszterek. — „Jól van tehát“ szóla a ki — „hagyjanak magamra.“ Zorillát azonban ma-hoz hívá és kijelenté neki lemondási szándékát, mely valósult is, mint már tudjuk.

A „Tiempo“ közli: azon tervezetet, mely érint a spanyol köztársasági confederatió fel fog-
zatni.

A tervezet következő:

Az 1-ső állam Galiczia négy tartományából állani; a 2-ik Asturia- és O-Kastiliából; a 3-ik Burgos, Cantabria, Navara, és a baski tartományokból; a 4-ik Arragonia, Rioja és Soriából; az 5-ik Katalonia, a 6-ik Valenzia és a Balearok, a 7-ik Uj-Castilia, a 8-ik Estremadura, Mancha és Murcia, a 9-ik az oceáni Andalusia vagy is a kanári szigetek, Huelox, Sevilla, Kordova és Kadix; a 10-ik a földközi tengeri Andalusia vagy Malaga, Jaen, Granada és Almeria; a 11-ik Kuba sziget, a 12-ik Portoriko és a 13-ik állam a philippini szigetektől állni.

Mermillod abbé és genfi pápai vicarius, kiutasított Svajczból. A szövetségtanács erre vonatkozó rendelete így hangzik:

„A svájci szövetségtanács a szentszékek 1873. an. 16-ki breveje következtében, mely Mermillod Gáspár genfi polgárt Genf canton apostoli vicáriusának nevezte ki, tekintve, hogy a kinevezés Genf canton kath. egyházának a svájci püspökségtől, melyhez 1820. óta tartozott, való különválasztását és a püspökség szétdarabolását eredményezte; tekintve, hogy az intézkedés a polgári hatalom kárával ellenkezik, mint ezt a szövetségtanács 1873. febr. 11-én a pápai udvarnál levő ügyvivő által ki-jelenteti s így érvénytelen és semmis: tekintve végül, hogy a czimzetes apostoli vicarius felszólítottott a szövetségtanács által az iránt nyilatkoznai, hogy hajlandó-e teljesíteni a pápa által a reá ruházott, de a belföldi törvényekkel ellenkező functioikat s ő azt válaszolta, hogy végezni fogja a törvény 90. cikkje alapján, — a következőket határozta:

1. cikk. Mindaddig, míg Mermillod Gáspár Genf cantonban határozottan le nem mond arról, hogy a pápa által a szövetségi és cantoni hatóságok határozatai ellenére reáruházott functioikat végezni fogja a svájci szövetség területén a tartozkodás megtiltatik.

2. cikk. A tilalom megszűnik azon napon, melyben Mermillod kijelentendi a genfi államnak hogy lemond az említett functioik teljesítéséről.

3. cz. A genfi államtanács megbíztatik jelen rendelet végrehajtásával.

Miután, mint tudjuk, Mermillod kijelenté, hogy megmarad a pápa által reá ruházott functioik mellett s tiltakozását is benyújtá a szövetség tanács végzése ellen, febr. 17-én déli 12 órakor megjelent nála Coulin rendőrönök, hogy őt a határig kísérje. Mermillod felszólítá a rendőrönöket, hogy kezével illesse őt, hogy ugy constatsilva legyen hogy ő csak erőszaknak engedett. — Coulin azonban megelégedett azzal, hogy előmutatta a hivatalos rendeletet. Kocsiba ültek tehát, s Mermillod kikísértetett a határig. Itt leszállt a kocsiából és megáldá Genf cantont. — Szegény canton! — A pápa sok okulásra meríthetne ez incidensből.

A Bazaine-pőr elővizsgálatában kihallgatott tanuk száma 1140-re megy.

A haditörvényszék eddig még nincs összeállítva. — Riviere tbk erre vonatkozó jelentése 400 lapot tesz ki. A pőr alig fog véget érni június előtt: mint hallatszik, a tárgyalás helye, hogy Páris újabb izgalmtól megkíméltessek, egy más vidéki városba fog áttételezni.

A porosz püspökök nem elégedtek meg azzal, hogy tiltakozást nyújtottak be egy kormányhoz, mint a képviselőházhoz az egyházpolitikai törvényjavaslatok ellen, hanem most egy hasonló tartalmu feliratot intéztek Vilmos királyhoz; fejtegetvén, hogy a javaslatok mily nagy mérvben korlátozzák a kath. egyház szabadságát, melyet annak megalapítója minden világi felsőbbségtől függetlennek alkotott s hogy a kath. hit alapelvei szerint sem pap, sem hívő nem endelmelkedhetik ily törvényeknek, kéri a királyt, hogy a javaslatok visszavételét parancsolja meg, vagy ha ez nem volna lehetséges, hát tagadja meg azokról a szentesítést. — „De már ebből semmi sem lesz“ — fogja mondani Vilmos előrelátó-hatóság.

Törvénykezési csarnok.

A kolozsvári kir. törvényszéknél folyó hó 21-én tartott végtárgyaláson elnököl Szentkirályi Gyula, a kir. ügyészség részéről jelen volt Bodor László kir. alügyész. Vádolt Kovács Éva és védője dr. Veisz József ügyvéd.

A tény, melyért a vád hozatott, a csekélyebb lopások közé tartozik ugyan, azonban vádolt nő, mint szokásos tolvaj állott a bíróság előtt, a ki már számtalanszor volt elítélve, s a ki saját szavai szerint „mindig szerencsétlen volt, mert mindig rajta kapták“.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. ügyész kérte vádolt nőt, mint szokásos tolvajt 6 évi sulyos börtönrre ítélni. — a védő azonban ez alól félémentelni kérte, mivel igaz, hogy vádolt nő sokszor lopott, de azt mindig szükségből és soha sem hajlamból tette.

A kir. törvényszék vádoltat fel is mentette a szokásos tolvajság vádjá alól, s mint közönséges tolvajság elkövetőjét nyolcz havi sulyos börtönrre ítélte el. Ezen ítéleten a vádolt megnyugodott, a kir. ügyész azonban felhívat jelentett be ellene.

A február 22-én tartott végtárgyaláson jelen voltak mint elnök Szentiványi Gyula, kir. alügyész Drágos Elek, vádolt Schmidovics Károli, tanuk Robert Karr és John Sykes.

Vádolt Schmidovics Károli lengyelországi születésű, gazdaszony volt vasuti vállalkozó Robert Karrnál Apahidán. Mint csinos külsejű fiatal nő szemet szurt a többi angol vállalkozóknál, s különösen Job James gyakran eljárógatott a házhoz, s ott együttesen mulatoztak, boroztak. Mult év október 15-én Robert Karr Job James és John Sykes barátjai előtt kinyilvánítá, hogy ő gazdaszonyát nőül szándékozik venni. John Sykes erre a gazdaszonyról nagyon kétértelműleg nyilatkozván, verekedés támadt közöttük, s miután Robert Karr nem tudott boxirozni, Job James arcba vágta, úgy hogy a vér ellepte szemeit. Schmidovics Károli, kit gazdája a verekedés közben megütölgelt, felhasználta ez alkalmat, s az ágy párnája alól 55 frt készpénzt, s azonkívül 5 frt értékű ingokat magához véve Job Jamessal odább állott. A rendőrök által kézre kerítetté, a vizsgálat alatt, egy a végtárgyalás alkalmával beismerte a lopás elkövetését, Job James azonban érezvén a sáfrányillatot, a vidékről eltávozott, s tartózkodási helyét kitudni nem lehetett.

A kir. alügyész Drágos Elek a végtárgyalás végével kérte, hogy Schmidovics Károli három havi börtönrre, Robert Karr pedig a rajta elkövetett verésért 14 napi, naponként 5 frttal megváltható — fogságra, s 20 frt fájdalom díj fizetésére ítéltessék el.

A kir. törvényszék a tanácskozás után Schmidovics Károlinát hat heti börtönrre, Robert Karrt 10 napi fogságra ítélte el, a mely ítéleten a kir. ügyész s Schmidovics Károli megnyugodtak, Robert Karr azonban ellene fellebbezést jelentett be.

Ugyancsak február 22-én tartott végtárgyalás egy lőcsisár kompanya felett, a melyen elnököl Szentiványi Gyula jelen voltak kir. alügyész Drágos Elek, s vádoltak Hentz Vaszi, Topán Juon s Herepei Varga Károly.

Herepei Varga Károly ismeretes lőkepez 1871 Augustus 1-jén Kolozsvárra jöven, itt a vásárra Topán Juon papfalvi juhással találkozt, s kérte tőle, ha valjon nincsen-e vagy egy „eladó lova.“ Topán Juon erre igenlőleg válaszolván, kimentek a bási határra, a hol Varga Károly meghúzódott egy árokba, Topán Juon pedig Hencz Vaszi, s Teután Gávriss kollegáival elhozták a gör. cath. lelkész 30 frt. értékű lovát, s osztrák értékben 20 forintért nekik átadták.

A vizsgálat rendén a három utóbbi azonnal beismerte a tény elkövetését. azonban Varga Károlyt csak Topán Juon ösziervén, ez őt Nagy Károly nevén adta fel, s csak a vbíró ügyességének sikerült — a jó hire folytán — az igazi Varga Károlyt megkapván, a ki hosszabb vizsgálati fogság után végre tényét beismerte.

A kir. alügyész Drágos Elek kérte, hogy Varga Károly mint bűnszerző 5 évi, Hencz Vaszi 1½ évi, Topán Juon pedig tekintve, hogy őt gyermek atyja, 1 évi sulyos börtönrre ítéltessék el.

A kir. törvényszék azonban Varga Károlyt 2 évi, a más két társát 1 — 1½ évi sulyos börtönrre ítélte, s Teután Gávrissá névze, miután társai állítások szerint meghalt, a halotti bizonyítvány beérkezéig az ítélet hízatalt felfüggesztette.

Az ítélet ellen egy a kir. ügyészség mint az elítéltek felhívat jelentvén be, Hencz Vaszi s Topán Juon szabadon bocsátattak. — Varga Károly azonban letartóztatott, miután a m.-vásárhelyi kir. törvényszék, a hol ökor lopásért jogerejűleg elítéltetett volt, átkísértését kérte.

Magyar színészet.

(N.—r.) Még húshagyó-keddi bolondságnak is igen sok lett volna egy oly idétlen, sületlen, ferezeletlen, gyermekeken egygyű bohóság, de nem „bohóság“ ot, előadni, mint a kedden február 25-én előadott „Garabonczás diák.“ (Irta Munkácsi János, zenéjét Pály Elek.)

Belemélyedni a népelet képzeletdus világába, acceptálni annak egyes közkeletű alakjait, azokat nemcsak mint a népszellem sajátos kifejezéseit, hanem mint költői alkotásra méltó tárgyakat tekinteni, és ha már a drámai formát választottuk, abba a regéhez illő költői búját és egységes tartalmat önteni: ez nagy szellemeknek méltó feladata lehet. A magyar nép képzeletének nagyobbára nyomavesszett útján igen fontos leleménynek volna tekinthető a garabonczás diák is; de oly tartalmatlanul és költői szellem nélkül, mint a hogy a jelzett műben megtestesítve van, sem a néptudatnak nem válik nagy büszkeségére, sem a költő alkotó tehetségének dicsőségére. Szigorú szemmel tekintve a dolgot, bizony kár volna ezen alkalommal sok szót vesztegetnünk oly tárgy felett, melyre névze ugy hisszük, minden izléses ember egyetért velünk; hogy azonban mégis nyomatókosan hozzá szeretnénk szólni, az csak azon megűtközésből származik, melyet a szini repertoír il y en darabja kelt bennünk. Lett legyen az elő-

dás indoka akár a Bergherrel való verseny, akár a Hushagyó keddi ünnepegyessége, akár a szinpad belső szüksége, egyik sem mentheti ki az ily eljárás hibáját, egyik sem moshatja le a játékrend február 25-ki följát.

A művelt izlés csak illedelmesen fejezi ki magát, ha színházi botránynak nevezi; mert valóban szükséges egyszer-egyszer erősebben tolmácsolni a közönség véleményét, hogy valamenyre kitisztuljunk az oly nyomorék hulláktól mint a „Garabonczás diák.“

Fájt a lelkünk, midőn a legjobb erőket oly hitvány szerepekre prédálva láttuk. Csakánny Laczi garabonczás diákot Szilágyi játszta, amugy jó diákosan. A tündérek közül jó izű mullattunk a Könyvesi (Mátrai) komolyságán. Kendi (Spanyolviasz), Kőrösné (Mécse) a néptelen karzatnak fáradoztak. Eichner Anna és Némethy Giza jelentéktelen szerepeikkel csak az oly drága időt voltak kénytelenek prédálni. Leginkább kitűnt Szentgyörgyi (Harsánytorki) eredeti alakításával.

Közönség — szerencséjére — kevés számmal volt jelen.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 26. 1873.

— Ferdinand király állapota. Prágából írják, hogy a lakosság élénk részt vesz az aggodalomban, mely az agg fejedelem megrongált egészsége miatt jelenkezik. Életereje az utóbbi napokban igen megfogyatkozott, és a hátgerinczbaj, mely az agg királyt megtámadá, az ugy sem igen erős alkotású öreget egészen megtörte. A nagy szenvedés periódusát ugyan már átszenvedte, hanem a kór rágódnai fog folytonosan életerején, és a mely betegség erősebb embereket évekig gyötörte, őt aligha fogja ily sokáig kinozni. A támadt baj Ferdinand király egész életrendét megváltoztató. Nem akkor eszik, nem ugy alszik mint azelőtt; étvágya mellett valóságos álomkór fogta el, és tizenhatsz órát is tölt az ágyban a legmélyebb álomban. Ha kiko-csiz vagy tolszéken a szabad levegőre szállítják, nem hajtogatja fejét oly vidáman, mint tőle azelőtt megszokták volt. A bradschini vár termében főhangzó méla zene csak percekig vidámitja föl az öreg fejedelem arezonásait, melyek az utolsó betegség kezdete óta egészen feloldottak, mely barázdkkal borított képét hűhőhöz szakáll folyja körül, mely ábrázatát egészen elváltoztató. A családban történt halálozásokat titkolják a király előtt, mert tulságos izgatottság fogná el, mely gyorsitná élete végperceit. Környezeteként orvosilag meg van hagyva, hogy bármit akarha is az agg fejedelem, mindent készséggel teljesítsenek, hogy az izgatottság ne vegyen rajta erőt; sem Zsófia főhercezzegasszony, sem Karolina Augusta királyasszony haláláról nem értesítették. A papokat, kiket azelőtt feltűnően szeretett, most kerül; ha fekete reverendát lát, már összeborzad, mert ez öltöny a halálra, az enyészetre emlékezteti. Inkább kedveli a jámbor könyvek-ből való felolvasásokat, melyek után összekulcsolt kezekkel és igen buzgón szokott imádkozni. A „szegény császár!“ hangzik fel mindenütt, hova a jólelkű fejedelem bajának hire eljutott. Palotájában meg nem szűnnek a kérdőzködések egészségi állapota felől. A doktorok biztatására az agg király csak azt rebegi mindig: Auen! — Legyen az isten akarata! — Fiat voluntas Dei!

— Az idei 49 napig tartó farsang határyudala azon nagy álarozos menet volt, mely tegnap d. után 2 órakor tarkábbnál tarkább jelmezekben lóháton, kocsiokon stb, roppant embertömegtől követeve a redoubtól kiindult s méltó utójátékát képezte a farsang vigalomról vigalomra lejtő bohóságainak. Az élénk színváltózatú menet a merre csak elvonult mindenütt bűmölők seregére talált s csaknem egy teljes órát vón igénybe, míg az álarozosok csoportja visszatért kiindulási pontjára. A meuetet gyermekbál, majd 10 óra után a nagyok bálja fejezte be.

— Medgyaszai Ilka asszony a hó végén Miklós színházában fog vendégszeretelt. A kedvelt operette-énekésnő fellépését bizonyára szívesen fogadják a közönség — írja a „Reform.“ Ugyancsak a nevezett lap értesítése szerint, Zajongi Elemér, színházunk kedvelt tenoristája a nyári idényre Budára szerződik a Miklós társulatához.

— Liszt Ferenc — mint a „Fővárosi Lapok“ írja — igen nagy horderejű, sőt kitűnően jellemző ajánlatot tett. Azt í. i., hogy a felállítandó országos zenedében a „legfelsőbb zongora-kimvelési osztály“ tanári székét szívesen elfoglalja. Anyit tesz az, minthogy ez osztálynak a legtavolabbi művelt országokból is lesznek növendékei. A mesternek mit nem adtak volna nyugaton ily ajánlatért! de az ő egyedüli becsővágyát az képezi, hogy utolsó éveiben hazájának használhasson.

— Nagy Szebenben a hó 23-án a városi előjáróság s számos néző közönség jelenlétében 6 városi és egy állami fecskendővel próba tartatott, mely alkalommal a fecskendők közül 2 hasznavehettek bizonyult be. Mint a „H. Ztg.“ hallja, az ottani tüzoltó testület jelenleg 180 működő és 300 pártoló tagból áll. Ugyancsak a tüzoltók nyilvános próbája az új készülékekkel valószínűleg ápril 14-én fog megtartatni.

— Schivert festő és fényképész, N.-Szebenben a bécsi világkiállításra küldendő műtárgyait 8 napra közszemlére fogja kitenni.

— Világos telegramm. Egy vasuti távírdi-állomásnál lemaradt a vonatról egy fiatal ur. Elmege tetát a közellevő „Reszege“ nevű helységbe, hol rokonai vannak s onnan egy ember által a főnemlített távírdánál sürgőnyt ad föl arájának Nagy Váradra: Ne várjatok, mert meghalok Reszege,“ melyet arája ilyformán kapott meg: „Ne várjatok, meghalok Reszege.“

TANÜGY.

— A „népnevelési szakközöny“ kisdiednevelők és szülők számára, melyet Komjáthy György

(Pest háromdob-utca 60. sz.) szerkeszt, most már mint egyszersmind az országos kisdiedvő egylet hivatalos közlönye, jelent meg. Tartalma elég változatos. Ajánljuk ezen egyeten szakközönyt a kisdiednevelés terén olvasóink figyelmébe.

— Dr. Stoy, a hírneves herbartista paedagog, valószínűleg a hessen-darmstadti tanigazgató-ságba fog hivatni. Egyik főteendője lenne az egyetendő két tanítóképezde módszertanát megállapítani.

— A tanítóképezdek tanárainak kiképezését Heinrich a „Pester Lloyd“-ban az egyetemi tanárképezde feladata közé akarja sorolni. Ezen eszmét mi egyáltalában nem tartjuk helyesnek. sőt veszélyesnek is, miután egyrészt igen doctrinári színezetet nyújtana a népisokláknak, másrészt idővel el is zárná a lehetőséget a néptanítók tekintetben emelkedése előtt. Nézetünk szerint oly képezdei tanár, ki népisoklóban nem működött, csak kivétel-sen lehet jó vezető.

— A londoni tanítók fizetése (lakás nélkül) 2000—800, a tanítóké 1100—550, a segédtanítóké 1000—600, a segédtanítóké 700—450 frt. ezüthen. Ezenkívül az állam minden tanulóért, ki az iskolát szorgalmasan látogatja s a tanfelügyelő vizsgáját kiállja, 15 schillinget (mintegy 7 frt. 50 krt.) fizet számokra. Az angol törvényhozás ezen utóbbi intézménye, mely az angolok szerint célszerűtlen tankötelezettséget pótolja, igen sokszor csodás hatást idézett már elé a tanítók buzgó-sága folytán. Vannak még Angliában pupilteache-rek—tanítónövendékek, azaz 13—17 éves segédtanítók, kik közül a fiuk hetenkint 6—12, a leányok 4—10 schilling tanítási díjat kapnak.

A közönség köréből. *)

Egerbegy, január 20. 1873.

Tekintetes szerkesztőség!

Mig egy nagyrésze az embereknek fényes táncz-termekben avagy otthon házikörökben töltik el vígan kedélyesen élvezve a farsangi idényt: addig én számos apró anyátlan gyermekimmel itthon a siralom-völgyében — a komoroképu multnak nyomorteljes napjaira visszagondolva avagy a jelenben is aggasztó sorsunk felett a kétes jövőbe merengve — bus komolysággal várom, hogy mit fog meg a jövő reánk mérni.

Mi a multat illeti, eltekintve egyebektől — reám vonatkozólag az imént elenyészett évvel az új-nak február vége egy nagy számú családra, reám sőt apró árváimra fekete kerettel körített gyászmen-lékü éylap volt, melyen nem tudhánai, hogy mi okok halálos ítéletünk volt rajta olvasható. Igen! mert tanítói fizetésem — elválasztott életpályámon magam, s apró árva gyermekeim életének egyedüli mentő eszköze, élete fenntartásának legbiztosabb tal-pozata — dacára 1856. óta e téren tanusított sok évi sikeres működésemmel, a magas kormány által hibámon kívül minden előleges értesítés nélkül ekkor állított be s így ez által megelhetési kenye-rünk volt s van mai napig is megtámadva, mivel imént érintett csekély tanítói fizetésem folyósítása, noha ez nekem hivatalos uton ez előtt régen meg-igértetett, még nem következett be; hogy miért? nem tudom! hacsak valamely cselszövény nem fész-kelte be magát alattamos utakon az illető helyre. Azonban azt tudom és érzem is eléggé őt apró ne-veletlen árváimmal, hogy még ellenségeinknek sem óhajtott módon — eddig is a csekély fizetés miatt szűkös tölt ruházatban és élelmiszerekben szerencsét-len gyermekeim neveléséről szó sem lehetvén — mindenben kiállhatatlanul szenvedtünk, s szenvedünk jelenleg is. Ennyi nyomor közepett a kétségbeesett határág jutva, rég elpusztulásunk következtét bé, ha magamon s szerencsétlen árva gyermekeimen nem segítke vala a már csak néhai boldog emlékü nőm-től két árva leánykájára hátrahagyott — eddig hi-ven és gondosan meg is őrzött holmi kegyeletes em-lékü ékszerektől, ugy a legszükségesebbnek s leg-nélkülözhetetlenebbnek is idáig tekintett házi buto-raimtól s más egyéb eszközöktől való megválása ál-tal; ha továbbá a főmáltaság magyar királyi val-lás és közköztatásügy miniszterium útján tavaly ma-gas kegyből utalványozott 60 frtnyi államsegélyben nem részesülök; s ha jötvőm nemes érzettel gondol-kodó emberbarátok legnagyobb nélkülözésekkel ten-gzetett életünket — kegyadományainkkal nem enyhi-tik vala.

Ezek közt volt legelső sorban királyné asszo-nyunk O felsége, kinek legmagasabb magán pénztá-rából 10 frtot o. é. kegyeskedett legkegyelmesebben adományozni; fogadjá érte O felsége szívem legben-sőbből eredő forró halám s legalázatosabb köszö-netem nyilvánítását. Ugy a többi jölvő emberba-rátok is, részletezve: szül Báro Wesselényi Polixé-na férj. Paget Jánosné o. nagysága, kétféle: 2, két frt. Tks Ar-polyáni Szentpáli Ignác ur két iz-ben gabonával való felsegeléséért. Egyszersmind en-gedjék meg nekem azilletők, hogy kegyeletes emléktü-ke szívembe mélyen bevésve örök időre megőrizhessem.

Ezen fennecsettelt igénytelen soraimat csak az-ért óhajtom kiválóbán a nyilvánosságának átadni, hogy ezeknek felelevenítése által talán szerencsés lehetek, a magas kormányának nagybecsű figyelmét minden hibáján kívül elbukott ügyfogyott csalá-dom, iránt tanítói fizetésemnek visszaállítására, vagy más bár minő módon való gondoskodásra által felkeltetni.

E tekintetben közelsímerésben részesült eddigi tanítói érdemeimre, huzamos hiv. szolgálataimra hi-vatkozva — fennebb eléggé sötét színekket ecsetelt, nem magam által előidézett legnyomorultabb anyagi helyzetemben talán megsértett önbecszeretem s be-csületem kapcsában is bátor vagyok nem annyira a kegyelem mint a tisztá igazságra támaszkodni. Pe-dig tudom, hogy pártfogók nélkül gyakran elvész az utóbbi, s az elsőre vagyunk egyedül utalva. De legyen bár mikép, ha Isten velünk, ki ellenünk?

a szerkesztő urnak

alázatos szolgálja
Ménasági Ferencz,
kinestári tanító.

*) A közérdekű felszólalásoknak szánt e rovat alatti közleményekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

(487)

(10—*)

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt
(alapítva 1865-ben.)

Biztosítási alap, az 1871-iki zárlat szerint, törzs és tartalék tőkében s évi bevételekben

öt millió.

Biztosításokat fogad el:

Tűz-, jég-, szállítási károk ellen, úgy az ember életére.

Az épület-biztosítási osztálynál, kiváló figyelembe ajánlatnak a VICTORIA által életbe léptetett:

társas-, árva- vagy és egyházi biztosítás,

mire nézt külön, rendkívül kedvezményes, díjszabások vannak megállapítva. Házi berendezések, mint: butor, ágy, ruhanemű stb. különös kedvezményben részesülnek a biztosításnál. Ezekon kívül is biztosítás nyújtatik, mindennemű lak- és gazdasági épületekre, gyárookra, malmokra, vasúti építkezésekre, kereskedelmi raktárookra, boltban levő cikkekre, nyers és feldolgozott anyagokra, szabadban és fedél alatt levő gabona és szén rakományokra, tűz, villámcsapás, rombolás, robbanás és kihurczkolódás veszélye ellen.

Egyszermind, felhívatik a t. közönség **életbiztosítási** ajánlatát is a „Victoria”-nál tenni meg, mely minden irányu módozataiban, a legnagyobb előnyöket nyújtja.

Életbiztosítási példa:

Halál esetre biztosított 2000 forint tőke évenkénti díja:

a biztosító =

20 — 30 — 40 — 50 éves =

korábban kezdőleg:

34 ft 60 kr., 45 ft 40 kr., 63 ft 40 kr. 95 ft 20 kr.

Ezen kívül is minden módozatot mint: halálesetben fizetendő tőkék, a biztosítónak még életében fizetendő tőkék, gyermekek számára, nevelési, kiházasítási, vagy férjhez meneteli tőkék, nyugdíj vagy életjáradéki összegek, temetkezési költségek biztosítása, úgy a **tul-elési esopotokba** beállítás is elfogadtatik, mindnyája kedvezményes díj s a nyereményben 50% részesülés mellett.

Előforduló károk azonnal becsülnetnek és rendeztetnek. Bővebb felvilágosítással, átvételi könyvekkel, a díjak iránti tájékozással szolgálnak, a házassági felügyelők s vidéki ügynökségek.

A „VICTORIA” biztosító társaság vezérigynöksége Kolozsvártt.

Wagner.

Szász.

(73)

(10—*)

Karvály Gyula

ajánlja a középutczában levő dűsan berendezett **csemege-, bor- és sör-csarnokát;** hol is mindenféle hideg ételek, borok, **Dréher-féle sörök, gyümölcsök** stb. **leszállított árban,** a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Jertek, buzgó ürvendésekkel
Énekeljünk dicsőre zenét,
Magasztaljuk egy szívvel lélekkel
A seregek Urát, Istenét!

Uj imakönyv

minden
keresztény vallás-
felekezet számára.

Érzésmet szent dalomban
Átám, néked szentelem,
Életemben, halálomban
Áldva körlek, légy velem!

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárúsnál megjelent, s nála, valamint minden magyarországi könyvtárúsnál

kapható:

Elmét, szívet Istenhez emelő

reggeli és esti

fohászkod.

Witschel után. Fordította **P. SZAKÁCSI VITUS**
turi katolikus pap.

Második ujjonnan átnézett kiadás.

Diszes vászon kötésben 2 frt. Bőrbé kötve aranyfémzettel 2 frt 80 kr.

Diszkiadás, velinpapirosan francia bőrbé kötve aranyfémzettel és kapcsolcsal 4 frt.

Ajánlani vagy dicsérni Witschel e jeles művét, úgy hiszem, felesleges. A kedves s folyékony költő irály, párosulva tiszta lelke magasatos s szent érzel méivel a keresztényi szeretet, mely végig ömlik rajta, eléggé ajánlják azt. — Alap eszmék: „Isten a szeretet.” „A szeretet felebb áll a hitnél.” „Szeretet nélkül a hit, egy üdvönlküli hit.” —

Es P. Szakácsi Vitusbán, e lánglelkű s hőkeblű férfuban, kinek keresztényi szeretete felebarátai iránt, végnélküli jósága, még mai napig s hívei között eléggé ismeretes, e jámbor lelkiatyában, Witschel művének legjobb fordítóját lel, mert ő a szerzővel együtt érezett, mint maga is előszavában említi: „ha ő fennlebegett, di-csérve s magasztalva a szentek feletti lényt, kit a szeráfok hárfájuk ezüst húrjaival zengenek, ő is utána lebegett: ha az emberek közé lecsapott, ő is vele. Mily győ-nyörű, felséges szavakat mond fordító előszavának végén, méltókat, hogy érezbe vésettessenek, így megörökítendők ez igéket az utókör számára. „Mit lobbantjuk egymás szemére, — ugymond — a vallási viharral letöltött évek gyűlöletes avas elő-zményeit, melyeket a kiderült kornak bővebbre szabott palástjával el kellene fedez-nünk. — Ha javuljunk másnak a türelmet, ne legyünk magunk türelmetlenek. Nem derék dolog a szeretet poharat elkészíteni, s annak édes cseppjeit szemre-bányásokkal megkeseríteni. — Szóval: ha könyörgünk, ne agyarkodjunk; mikor imád-kozzunk, ne csivódjunk; mert akár a templom, akár a szív oltárára szánt áldozat illatja, ha az a harag, s gyűlölet tűzével gyújtatik meg, soha nem hat föl a sere-gek Urához, Istenéhez.”

A mű kiállítását illetőleg, a kiadók a boldogult fordítónak irodalmi emlé-kszobrát akarták ez új kiadás által fölállítani, s hogy azt ama szép névhez méltóvá tegyék, nem kíméltek semmi anyagi áldozatot.

A szabadság lantja.

Költemények az 1848—49-ki függetlenségi harc idejéből.

Szerkesztette **Botond. Nagy** nyolczadrét (300 lap.)

Ára fűzve 1 frt. Diszkötésben 1 frt 80 kr.

„Megint független és szabad vagy

Oh én imádtott, szép hazám!

Hol, hol van a szó, hol van a dal,

Mely elzenghesse igazán,

Hogy független és szabad vagy, én hazám!?”

Megvirradt a szabadság hajnala, a lég tiszta, visszatért honába a buj-dosó, az alkotmányosság napja ragyog a tiszta egen, s lemosolyg az ör-vendő földre, melyen boldog nép éldeli örömben napjait; rab ágya köpárnáiról felkelt a beteg megszibadt gondolat, hogy szabadon megmondhassa, a mit 20 évi nyűg alatt kénytelen volt elhallgatni. —

Él magyar, áll Buda még,

A mult csak példa legyen most.

Jelen könyv az 1848—49-ki szabadság és harci dalok kitűnően rendezett legteljesebb gyűjteménye.

NYILT JELENTÉS

Maros-Vásárhely szabad királyi város polgármestere,
Borosnyai Pál urhoz.

Irta **Berzencei László.**

Ára 30 kr.

Fontos!

A községi közigazgatás,
vagyongkezelés és számadások
kézikönyve.

Tekintettel a jegyzői szigorlatokra.

Irta **TILL ANTAL.**

II. Kiadás.

Kapható: Stein János erdélyi
Muzeum-egyleti könyvkereskedésében
Kolozsvárt.

Fontos!

ERDÉLYI NAGYOBB

Képes Naptár
1873-ik közönséges évre

a m. miniszterium, királyhágón inneni m. k. bányá- jóság- és pénzügyi hatóságok, megyei közigazgatási hivatalok, az ujon szervezett törvényszékek, a királyhágón innen lakó ügyvédek, orvosok teljes tiszti cím- és névtárá- val s kolozsvári kalauzzal ellátva.

OTÓDIK ÉVFOLYAM.

Ára 50 kr. o. é.

KÖZHASZNÚ

Erdélyi Képes Naptár
1873-dik közönséges évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.
Sok képpel, tanulságos és mulattató olvasmányokkal.

Ára 26 kr.

Irodai fali naptár 1873. évre.

Rom. katolikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, s a királyhágón inneni rész törvényszékei táblázatos kimutatásával.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. Postán küldve 35 kr.

Epen most jelent meg

s **Stein János** Zenemű kereske-
désében **kaphatók:**

SZÉKELY IMRE 25-ik magyar ábránd
„Repülj fecském ablakára.” s ezt a
„Kerek erdőt járom én” népdalok felett.
Ára 1 frt 50 kr.

Továbbá: ugyancsak Székely Imrétől:
27-ik magyar ábránd

1) **Be szomorú ez az élet énnékem.**
2) **Beh sok falut, beh sok várost be-jártam.**
3) **Nézz rózsám a szemembe,** népdalok felett. Ára 1 frt 50 kr.

Igen kedvelt és helybeli

zenekaraink által

játszott keringők:

Les Gardes de la Reine. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 1 ft 5 kr.

La Bouquetière. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 98 kr.

La Reine des Roses. Valse.

par D. Godfrey.

Ára 98 kr.

Figyelmeztetem a t. cz. közön-séget a mesés olcsóság „Peters editio-ri-á.” Ezen, a legjelesebb zeneszerzők műveit tartalmazó gyűjtemény kiváló csinnal van kiállítva. Jegyzékekkel az e kiadványban megjelent zeneművekről szívesen szolgálok. Igen nagy választék minden hangszerre való hangjegyekből.

(93)

3—3

Sz. 210. 1873.

Pályázati hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye bánffi-hunya-di járásban az 1871-ik XVIII-ik tör-vénycikk értelmében rendszeresített 5 körjegyzőségre ezennel pályázat nyit-tatik:

1-ör Bánffi-hunyad nagy községbe 500 frt évi fizetés, természetbeni sza-bad szállás és megfelelő irodai áta-lánnyal.

2-ör Kalota-Szt.-Király, Zeatelve, Damos és Jákótelke csoportosult köz-ségbe; 400 frt évi fizetés, természet-beni szabad szállás, esetleg 60 frt szá-lás pénz, 24 frt irodai átalány, két hosszú öl tűzifa és levélhordó tartással.

3-ör Incesel, Böcs, Bökeny és Nagy-Kalota csoportosult községbe 400 frt évi fizetés, természetbeni szabad szállás, 30 frt irodai átalány, 60 frt levélhor-dói fizetés, és az iroda fűtésére termé-szetben kiszolgáltató elegendő tűzifa.

4-er Magyar Valkó, Keleczel, Ka-lota-Ujfalu és Gyurkucza csoportosult községbe, 400 frt évi fizetés, termé-szetbeni szabad szállás, 40 frt irodai átalány és levélhordó tartással.

5-ör Körösfő, Sárvasár, Nyárszó és Pányik csoportosult községbe, 400 frt évi fizetés, természetbeni szabad szállás, esetleg 40 frt szállás pénz, 20 frt irodai, 12 frt tűzifa- és 40 frt levélhordói átalánnyal.

Pályázni kívánók felhivatnak sa-ját kezűleg irt folyamodványokat, a törvénybe megszabott kellékeken kívül nemes Kolozsmegye e végre kiküldött szakbizottságának a jegyzői hivatal el-látására képesítő bizonyítványával fel-szerelve, folyó évi **Márczius hó 31-ig**, alólírt szolgabírói hivatalhoz beadni.

A b-hunyadi járás szolgabírói hi-vataltól.

M.-Valkón, február 19-én 1873.

KILYÉN SÁMUEL,
szolgabíró.

(94)

(2—3)

ELADÓ

egy telivér angol háta ló

paripa, sárga, 16 markos, kitűnő járó; elutazás miatt igen olcsón. Értekeznet-ni dr. Hintz gyógytárában.

(96)

(2—3)

Meleg fürdő!

Van szerencsém a t. cz. közön-séget értesíteni, miszerint a **nádasi fürdő-házban**

folyó évi **Márczius-hó 2-diká-tól** kezdve meleg fürdők is kap-hatók lesznek.

Kényelemről, fűtésről és tiszta-ságról kezeskedik

SCHUBERT ADOLF,
a Nádasi-fürdő bérloje.